

SHQIPËRIA NË DOKUMENTET AUSTRO-HUNGAREZE

VITI 1912

QENDRA E STUDIMEVE ALBANOLOGJIKE
INSTITUTI I HISTORISË – TIRANË

**SHQIPËRIA NË DOKUMENTET
AUSTRO-HUNGAREZE**

(1912)

VËLLIMI II

(prill – maj)

Përgatitja dhe redaktimi

**Prof. dr. FERIT DUKA
Prof. ass. dr. DRITAN EGRO
Ma. SOKOL GJERMËNI**

Tiranë, 2012

Drejtues i Projektit

Akad. assoc. Marenglen VERLI

Redaktor përgjegjës i vëllimit:

Prof. dr. Ferit DUKA

Korrektimi i përkthimeve:

Dr. Edmond MALAJ

Korrektimi letrar:

Meliha BALLA

Arti Grafik:

Mirela MIHALI

Kompjuterizimi:

Meliha BALLA, Mirela MIHALI, Denisa ISMAILI

Kopertina:

Dorina MUKA

MIRATUAR NË GRUPIN E PROJEKTTIT

© Copyright: QSA, Instituti i Historisë – Tiranë dhe përgatitësit

ISBN

Botimet Albanologjike

KY KORPUS DOKUMENTESH BOTOHET
ME RASTIN E 100-VJETORIT
TË SHPALLJES SË PAVARËSISË SË SHQIPËRISË

1912 - 2012

PARATHËNIE

Publikimi i dokumenteve historike për të kaluarën e shqiptarëve ka qenë dhe mbetet një detyrë e rëndësishme për historianët. Një gjë e tillë paraqitet veçanërisht e domosdoshme kur është fjala për ngjarje dhe dukuri me domethënie të jashtëzakonshme në historinë e shqiptarëve siç janë Kryengritja e Përgjithshme Antiosmane e vitit 1912 dhe Shpallja e Pavarësisë së Shqipërisë më 28 nëntor të këtij viti.

Viti 1912 është nga më të rëndësishmit në historinë moderne të kombit shqiptar. Ai nisi vrullshëm me mbledhjen e Taksimit në Stamboll në janar, ku u ngjiz ideja e Kryengritjes së Përgjithshme për të përfunduar me Shpalljen e Pavarësisë së Shqipërisë, një akt që i çeli rrugë ndërtimit të shtetit të pavarur shqiptar. Ky akt dhe njohja e tij ndërkombëtare sanksionoi një të drejtë të ligjshme të kombit shqiptar për të cilën u luftua në shekuj, në mënyra e dinamika të ndryshme.

Për vetë peshën që ngjarjet e këtij viti mbartin, ato kanë qenë dhe janë objekt i një vëmendjeje të veçantë në letërsinë historike shqiptare dhe të huaj. Krahas studimeve të mirëfillta, një vend të rëndësishëm në përpilimin e sfondit historik zënë edhe burimet dokumentare të arkivave të shteteve të huaja, politika e të cilëve ka qenë e lidhur drejtpërsëdrejti ose tërthorazi me Shqipërinë e shqiptarët. Në këtë kuadër, dokumentet diplomatike austro-hungareze, janë një burim tejet i vlefshëm, në saje të të cilit ndriçohen deri në detaje lëvizjet politike e kulturore të shqiptarëve si dhe qëndrimi i faktorit ndërkombëtar ndaj çështjes shqiptare.

Në Arkivin e Institutit të Historisë pranë Qendrës së Studimeve Albanologjike, ruhet një fond i rëndësishëm i dokumenteve të Ministrisë së Punëve të Jashtme të Austro-Hungarisë (Haus und Hof Staats Archiv, Wien, Politisches Archiv, Albanien).

Zgjedhja për botim e këtij fondi, në kuadrin e 100-vjetorit të Shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë, nuk ka qenë e rastit.

Së pari, ky fond përbën një nga seksionet më të kompletuara të Arkivit të Institutit të Historisë. Ai ka filluar të formohet që në vitet 30 me prurjet që sinonin t'i shërbenin organizimit të festimeve të 25-vjetorit të Shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë dhe u pasurua në përmasat që zotërojmë sot në vitet 50-70, nën kujdesin e posaçëm të prof. Aleks Budës. Dokumentet e këtij fondi i kemi në shqip në saje të punës së kujdesshme dhe tejet të përkushtuar të një grupi përkthyesish: Veniamin Dashi, Henrik Lacaq, Maksut Shehu, Aleksandër Hivziu, Shefqet Hoti, Bexhet Shehu, Pjetër Rodiqi, Tomor Dani, Sh. Koka, J. Nuraj etj.

Së dyti, diplomacia austro-hungareze e fillimshkullit ishte nga më aktivet në rajon, madje në një hark kohor prej disa dhjetëravjeçarësh, që përfshin edhe periudhën e Rilindjes sonë Kombëtare edhe vitet pas Shpalljes së Pavarësisë deri në vitin 1918. E interesuar posaçërisht për Ballkanin, Perandoria Habsburgase shikonte me vëmendje të veçantë zhvillimet në trevat shqiptare ende nën sundimin osman, të cilat lakmoheshin nga shtetet e vogla ballkanike të krijuara përreth. Në këtë kuadër Perandoria ishte e pranishme me përfaqësi të shumta diplomatike në këto treva. Përveç ambasadës në Stamboll, ajo kishte kryekonsullata në qendrat e katër vilajeteve shqiptare, përkatësisht Shkodër, Manastir, Janinë e Shkup dhe konsullata në shumë qytete të tjerë.

Së treti, raportet konsullore austro-hungareze dallohen nga pikëpamja e thellësisë dhe gjerësisë së informacionit historik që serviret. Dokumentet, natyrisht, kanë edhe nota subjektivizmi por përsëri informacioni që na përcjellin është shumë i vyer, aq më tepër për arsye se diplomatët e Vjenës ishin njerëz të mirëarsimuar, njohës të profesionit të vet, me shumë përvojë. Njëherësh ata kishin në dispozicion mjete të rëndësishme monetare, që u siguronin në terren njohje të gjera dhe informacione nga burime të rëndësishme vendase.

Së katërti, i rëndësishëm për t'u theksuar është fakti se ky informacioni mbulon tërë hapësirën shqiptare, madje edhe vendet fqinje, ndodhitë e të cilave lidhen drejtpërsëdrejti ose tërthorazi me zhvillimet në vilajetet shqiptare. Një gjë e tillë shërben më së miri që lexuesit të krijojnë perceptime të sakta për ngjarje a dukuri të caktuara dhe më tej të qartësohen edhe për një kontekst më të gjerë të realitetit historik në vitin 1912.

Në dokumentet në fjalë gjenden të dhëna për tiparet e shqiptarëve, për virtytet dhe veset e tyre, madje sipas krahinave të ndryshme, mandej të dhëna për numrin dhe shtrirjen e tyre në planin etnik, për aftësitë e tyre, për

nivelin e zhvillimit ekonomik, social, për aspiratat politike, për situatën arsimore e kulturore, për botimet në gjuhën shqipe, etj. Perandoria Dualiste ishte e interesuar të kishte një informacion për gjithçka, madje dhe për politikën e shteteve ballkanike dhe të Fuqive të Mëdha me interesa në rajon, sepse mbi këtë bazë ndërtonte politikën dhe mbronte interesat e saj gjeostrategjike.

Sa i përket vitit 1912, ky fond ka të dhëna me interes për ngjarje, që në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë lidhen me Kryengritjen e Përgjithshme të atij viti, me Luftën Ballkanike dhe me momentin e Shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë. Në këtë kuadër jepen informacione interesante për lëvizjet politike të shqiptarëve, veprimet kryengritëse në të gjitha trevat shqiptare, shqetësimin e ankthin, veçanërisht në elitën politike shqiptare për të ardhmen e vendit, përpjekjet e saj për të siguruar mbështetje në radhët e faktorit ndërkombëtar, veçanërisht të atyre Fuqive të Mëdha që për momentin ishin të pritura pozitivisht ndaj Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, etj. Në konstelacionin e zhvillimeve politike dhe ushtarake të kohës, lërojnë edhe një mori personalitetesh politike shqiptare dhe shfaqen angazhime edhe të shumë Fuqive rajonale dhe evropiane, për atë çka po ndodhte në Shqipëri.

Dokumentet e këtij vëllimi përfshijnë periudhën kohore nga 1 prill deri më 31 maj të vitit 1912, ku jepen të dhëna shumë interesante për situatën në Ballkan si dhe për ndryshimet në organizimin e brendshëm të vilajeteve shqiptare. Ato na dëshmojnë për qëllimin e vizitës së ministrit të Brendshëm osman Haxhi Adil beut në Shqipëri dhe mënyrën se si u organizua procesi i zgjedhjes së deputetëve në vend për në Parlamentin Osman. Informacione me interes jepen edhe për mbështetjen dhe subvencionimin që është dhënë nga ana e Austro-Hungarisë për hapjen dhe botimin e gazetave shqiptare. Dokumentet flasin për organizimin, lëvizjet dhe shpërthimin e kryengritjes shqiptare në vise të ndryshme të Shqipërisë si dhe veprimtarinë e diasporës në mbështetje të saj. Marrëdhëniet e Perandorisë Osmane me Fuqitë e Mëdha rreth administrimit dhe çështjes së kryerjes së reformave në Maqedoni dhe në Shqipëri është një tjetër aspekt, i cili pasqyrohet në këtë vëllim. Gjithashtu jepen fakte interesante për aktivitetin e Ismail Qemalit lidhur me takimet, vizitat dhe diskutimet që ai ka pasur për të siguruar mbështetje në favor të problemit shqiptar. Nga informacionet e konsujve ofrohen edhe të dhëna lidhur me klerin katolik, raportet e tij me shtetin osman dhe qëndrimin e Vjenës ndaj çështjeve të ndryshme.

Përgatitësit për botim kanë treguar një kujdes të veçantë që përmbajtja e dokumenteve të jepet e saktë, e qartë, duke e afruar gjuhën e përkthimit me

atë letrare dhe duke ruajtur sa të ishte e mundur stilin e përkthyesit. Herëherës është ndërhyrë edhe me shënime e sqarime plotësuese brenda në tekst ose në fund të tij. Dokumentet botohen të plota me përjashtim të rasteve kur teksti në origjinal ka qenë i palexueshëm ose i fshirë, si edhe në ndonjë rast kur është vlerësuar se informacioni nuk ka pasur lidhje me botën shqiptare.

Së fundmi, është një kënaqësi t'u shprehet falënderim dhe mirënjohje studiuesve të gjeneratave të ndryshme të Institutit të Historisë, të cilët u angazhuan për pasurimin e fondeve të Arkivit të këtij Instituti me dokumentet diplomatike të Arkivit të Vjenës, si edhe, aktualisht me publikimin e tyre sipas kritereve shkencore bashkëkohore. Një falënderim e nderim i veçantë u shkon edhe përkthyesve, të cilët kanë dhënë një kontribut të çmuar për sjelljen në shqip të dokumenteve që po shohin sot dritën e botimit.

GRUPI I PROJEKTIT

PËRMBAJTJA E DOKUMENTEVE

- 1 -

Njoftim drejtuar ambasadorit të Austro-Hungarisë në Stamboll, Pallavicini, rreth kërkesës të arkipeshkvit të Durrësit, Primo Bianki, për të ndihmuar në zgjidhjen e problemit që lidhet me një truall

Vjenë, më 1 prill 1912

49

- 2 -

Letër e nënkonsullit austro-hungarez të Durrësit, Rudnay për ministrin e Jashtëm, kontin Berchtold, ku vihet në dukje orientimi proaustriak i Vatikanit dhe kishës katolike

Durrës, më 1 prill 1912

50

- 3 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me arratisjet nga burgjet malazeze

Shkup, më 1 prill 1912

51

- 4 -

Njoftimi nga Berlioni për Ministrinë e Punëve të Jashtme në Vjenë, lidhur me një takim të perandorit gjerman me mbretin e Italisë, ku është diskutuar për luftën italo-osmane dhe për gjendjen në Ballkan

Berlin, më 1 prill 1912

51

- 5 -

Telegram i ambasadorit austro-hungarez në Londër, Mensdorff, drejtuar Vjenës, për gjendjen në Shqipëri dhe në Ballkan

Londër, më 2 prill 1912

52

- 6 -

Njoftim i konsullit austro-hungarez në Korfuz, Rohm, për ministrin e Jashtëm, kontin Berchtold, mbi hapjen e një gazete në gjuhën shqipe në Korfuz

Korfuz, më 2 prill 1912

52

- 7 -

Njoftim telegrafik i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, drejtuar Vjenës, mbi riorganizimin e bajraqeve të Mirditës
Shkodër, më 2 prill 1912 53

- 8 -

Telegram i përfaqësuesit të Austro-Hungarisë në Rumani, Czernin, dërguar ministrit të tij Berchtold, me informacion rreth lëvizjes së trupave ruse në Kaukaz dhe rreth nxitësve të një kryengritjeje shqiptare
Bukuresht, më 2 prill 1912 54

- 9 -

Telegram i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar kontit Berchtold, ku flitet për mobilizim trupash ushtarake në Shqipëri
Durrës, më 2 prill 1912 55

- 10 -

Njoftim i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, për ministrin e Jashtëm Berchtold, lidhur me udhëtimin në Shqipëri të Gustav Weigand-it
Durrës, më 3 prill 1912 55

- 11 -

Njoftim i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, drejtuar ministrit të Punëve të Jashtme, në Vjenë, Berchtold, lidhur me zhvendosjen e të burgosurve politikë
Shkodër, më 3 prill 1912 56

- 12 -

Njoftim i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, në lidhje me emërimet e diplomatëve rus në Kajro dhe Prizren
Prizren, më 4 prill 1912 56

- 13 -

Raport i përfaqësuesit austro-hungarez në Durrës, Löwenthal, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, lidhur me një propozim për emërimin e Imzot Nikollë Kaçorrit në postin e Arkipeshkvit të Durrësit në vend të Imzot Biankit
Durrës, më 4 prill 1912 57

- 14 -

Njoftim i konsullatës austro-hungareze në Manastir, dërguar ambasadorit në Stamboll, Pallavicinit, të cilin e njofton për rihapjen e shkollës Normale të Elbasanit
Manastir, më 5 prill 1912 58

- 15 -
Telegram i konsullit austro-hungarez, Kral drejtuar nga Selaniku, autoriteteve në Vjenë, ku lajmërohet për udhëtimin nëpër Shqipëri të ministrit të Brendshëm osman
Selanik, më 5 prill 1912 59
- 16 -
Telegram i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, dërguar Vjenës, mbi dëmshpërblimet e kërkuara nga qeveria osmane për kishat dhe famullit e shkatërruara
Konstandinopojë, më 5 prill 1912 59
- 17 -
Njoftim i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska dërguar kontit Berchtold, për mbërritjen në Prizren të disa të burgosurve politikë nga Mali i Zi
Prizren, më 5 prill 1912 60
- 18 -
Raport i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, dërguar ministit të Jashtëm në Vjenë, ku flitet për prirjet e qeverisë osmane për t'u afruar me Anglinë
Konstandinopojë, më 5 prill 1912 61
- 19 -
Relacion i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me fushatën zgjedhore në vilajetin e Janinës në prag të përtëritjes së Parlamentit Osman
Janinë, më 6 prill 1912 62
- 20 -
Informacion i Gjergj Pekmezit rreth një shkrimi të botuar në gazetën "Koha" të Korçës, në të cilin shprehet indinjata ndaj Nikolla Ivanajt
Korçë, më 6 prill 1912 64
- 21 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar autoriteteve në Vjenë, ku njoftohet për të vrarë e të plagosur në një përleshje midis një çete serbe dhe forcave të xhandarmërisë osmane
Shkup, më 7 prill 1912 65
- 22 -
Raport i zëvendëskonsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Pözel, për kontin Berchtold, të cilin e informon rreth parashikimeve për zgjedhjet parlamentare që do të zhvillohen në rajonin e Kosovës
Mitrovicë, më 8 prill 1912 65

- 23 -

Telegram i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar autoriteteve në Vjenë, ku njoftohet për udhëtimin e ministrit të Brendshëm osman nga Elbasani për në Berat

Durrës, më 8 prill 1912 68

- 24 -

Telegram i nënkonsullit në Durrës, Rudnay, për eprorët në Vjenë, në lidhje me njoftimin për zgjedhjet në Shqipërinë e Mesme

Durrës, më 9 prill 1912 69

- 25 -

Telegram i ministrit të Jashtëm të Austro-Hungarisë, dërguar në Ministrinë e Financave, mbi pagesat e subvencionit për Gjergj Pekmezin

Vjenë, më 9 prill 1912 69

- 26 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, të cilin e njofton për ndërtimin e një dekovili me rëndësi ushtarake në vijën Sarovic-Kostur

Manastir, më 10 prill 1912 70

- 27 -

Raport i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, në lidhje me mundësinë e shpërthimit të një kryengritjeje shqiptare kundërosmane

Durrës, më 10 prill 1912 71

- 28 -

Njoftim i Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, për ministrin e saj në legatën e Bukureshtit, rreth një deklarate të princit trashëgimtar të Rumanisë, ku akuzohet kleri katolik shqiptar për agjitacion në dobi të trazirave dhe kryengritjeve në Shqipëri

Vjenë, më 10 prill 1912 72

- 29 -

Telegram i konsullit Halla, për ministrin e Jashtëm Berchtold, të cilin e informon për vrasjen e një pjesëtari të një çete maqedonase

Manastir, më 10 prill 1912 73

- 30 -

Kopje e një note të ministrit të Jashtëm të Italisë, San Giuliano, drejtuar ambasadorit austro-hungarez në Romë, Mérey

Romë, më 10 prill 1913 74

- 31 -

Informacion nga konsullata austro-hungareze në Durrës, dërguar në Ministrinë e Jashtme në Vjenë, ku pasqyrohen furnizimet me bazë materiale të ndërtimeve infrastrukturore në sanxhakun e Durrësit

Durrës, më 11 prill 1912

75

- 32 -

Kopje e një letre të Dom Nikollë Kaçorrit, dërguar kryekonsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, mbi akuzat që ka bërë në adresë të këtij të fundit ministri i Brendshëm osman

Durrës, më 11 prill 1912

76

- 33 -

Raport i konsullit Kral, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me situatën zgjedhore dhe post-zgjedhore në Selanik dhe aktivitetin e xhonturqve në këtë qytet

Selanik, më 11 prill 1912

76

- 34 -

Raport i nënkonsullit austro-hungarez të Durrësit, Rudnay, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me udhëtimin në Shqipëri të ministrit të Brendshëm osman

Durrës, më 11 prill 1912

77

- 35 -

Letër e Gjergj Pekmezit, në të cilën pohon se redaksia e gazetës "Dielli" nuk është përgjegjëse për ndihmat që merr N. Ivanaj në lidhje me udhëtimin e tij në SHBA

Boston, më 11 prill 1912

79

- 36 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, ku raporton për një thirrje të Dervish Himës, që Filip Noga të zgjidhet deputet

Shkodër, më 11 prill 1912

79

- 37 -

Relacion i konsullit austro-hungarez të Shkodrës, Zambaur, për ministrin e Jashtëm Berchtold, në lidhje me dekorimin e Patër Gjergj Fishtës nga sulltani

Shkodër, më 11 prill 1912

80

- 38 -

Njoftim i konsullit Zambaur, dërguar nga Shkodra, ministrit të Jashtëm Berchtold, rreth vendimit të kreut të vilajetit të Shkodrës për të ofruar shërbimin mjekësor falas për klerikët katolikë dhe institucionet private

Shkodër, më 11 prill 1912

80

- 39 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar kontit Berchtold, lidhur me situatën zgjedhore në qytetin e Shkupit dhe rrethin e tij
Shkup, më 11 prill 1912 81

- 40 -

Raport i konsullit austro-hungarez të Janinës, Bilinski, dërguar ministrit të Punëve të Jashtme, Berchtold, të cilin e informon për situatën zgjedhore në vilajetin e Janinës
Janinë, më 11 prill 1912 82

- 41 -

Raport i zëvendëskonsullit të Mitrovicës, Pözel, dërguar Vjenës, me të cilin njofton lidhur me përlëshjet midis çetave shqiptare e serbe në vilajetin e Kosovës
Mitrovicë, më 11 prill 1912 83

- 42 -

Raport konfidencial i konsullatës austro-hungareze në Shkup, dërguar Ministrit të Punëve të Jashtme, Berchtold, ku pasqyrohen lëvizjet dhe dislokimet e trupave osmane në rrethin e Shkupit, si dhe planet për zhvillimin ekonomik të trevës etj.
Shkup, më 11 prill 1912 85

- 43 -

Njoftim i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar kontit Berchtold, ku e njofton për vizitën në Shqipëri të studiuesit të Universitetit të Vjenës, Karl Treimer
Durrës, më 12 prill 1912 93

- 44 -

Raport i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi zgjedhjet parlamentare në Shqipërinë e Mesme, ku theksohet fitorja e Esad pashë Toptanit
Durrës, më 12 prill 1912 94

- 45 -

Raport i konsullit të Austro-Hungarisë Halla, dërguar nga Manastiri, kontit Berchtold, ku paraqet të dhëna rreth rezultateve të zgjedhjeve parlamentare në sanxhakun e Korçës e të Manastirit
Manastir, më 12 prill 1912 95

- 46 -

Informacioni i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar autoriteve në Vjenë, rreth veprime luftarake të kryengritësve shqiptarë kundër forcave osmane
Prizren, më 13 prill 1912 97

- 47 -

Telegram i konsullit të Prizrenit, Prochaska, për kontin Berchtold, mbi orvatjet e autoriteteve osmane për të qetësuar kryengritësit shqiptarë me premtime, si dhe rëndësia që u jepnin xhonturqit zgjedhjeve parlamentare në Kosovë

Prizren, më 13 prill 1912

97

- 48 -

Relacion nga konsullata austro-hungareze në Mitrovicë, për kontin Berchtold, në të cilin përcillet një manifest i Komitetit të Ballkanit në lidhje me keqtrajtimet dhe brutalitetin ndaj popullsisë në territorin e Perandorisë Osmane

Mitrovicë, më 13 prill 1912

98

- 49 -

Relacion i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar ministrit të Punëve të Jashtme Berchtold, mbi zhvillimin e zgjedhjeve parlamentare në krahinën e Dibrës

Manastir, më 13 prill 1912

101

- 50 -

Informacion i konsullit të Austro-Hungarisë në Vlorë, Lejhanec, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me vizitën e ministrit të Brendshëm osman në sanxhakun e Beratit për të bindur parinë shqiptare që të pranojë politikën xhonturke

Vlorë, më 14 prill 1912

101

- 51 -

Raporti i diplomatit austro-hungarez të Cetinës, Giesl, ku i parashtrihen Vjenës qëllimet e udhëtimit të ambasadorit bullgar të atyshëm nëpër viset shqiptare

Cetinë, më 14 prill 1912

102

- 52 -

Shkresë e ministrit të Jashtëm italian, markezit San Giuliano, drejtuar ambasadorit austro-hungarez në Romë, Mérey, të cilin e informon për shtesa në nene të caktuara të marrëveshjeve të arritura

Romë, më 15 prill 1912

104

- 53 -

Telegram i ambasadorit Mérey nga Roma, dërguar eprorëve në Vjenë, ku informon për ndryshimet e propozuara në protokoll

Romë, më 15 prill 1912

104

- 54 -

Raport i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, rreth një bisede me të ngarkuarin me Punë të Malit të Zi, ku është trajtuar edhe gjendja politike në Shqipëri

Konstandinopojë, më 15 prill 1912

105

- 55 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, dërguar eprorëve në Vjenë, lidhur me mbërritjen e ministrit të Brendshëm osman në Janinë
Janinë, më 15 prill 1912 106
- 56 -
Raport i ambasadorit Pallavicini, nga Stambolli, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, ku theksohet angazhimi i qeverisë osmane për të dëmshpërblyer klerin katolik dhe malësorët shqiptarë
Konstandinopojë, më 15 prill 1912 106
- 57 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar kontit Berchtold, ku flet për trazirat që shkaktojnë përleshjet midis bandave bullgare e serbe në vilajetin e Kosovës
Shkup, më 16 prill 1912 107
- 58 -
Thirrje e Johan Mihail Lehovës, me banim në Kostancë të Rumanisë, ku theksohet mohimi i të drejtave kombëtare të shqiptarëve nga ana e shtetit osman, si dhe nevoja e çeljes së një gazete ku të trajtohen probleme me karakter kombëtar
Kostancë, më 16 prill 1912 108
- 59 -
Raport i ministrit Fuqiplotë të Austro-Hungarisë në Rumani, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me punën që do të bëjë legata e Bukureshtit për t'i hequr mbretit rumun Carol frikën se mos shqiptarët katolikë nxiten për kryengritje kundërosmane
Bukuresht, më 16 prill 1912 110
- 60 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, për autoritetet në Vjenë, ku arsyetohet qëndrimi i tij korrekt si ndaj administratës osmane të vilajetit, ashtu edhe ndaj popullsisë shqiptaro-katolike të atjeshme
Shkodër, më 16 prill 1912 112
- 61 -
Raport i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, rreth vizitës së ministrit të Brendshëm osman në Elbasan
Durrës, më 16 prill 1912 114
- 62 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar ambasadorit Pallavicini, në Stamboll, ku bëhet fjalë për shpërthimin e kryengritjes kundërosmane në shumë krahina veriore dhe verilindore të Shqipërisë
Prizren, më 17 prill 1912 115

- 63 -
Kërkesë e Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, për konsullin Zambaur, në Shkodër, që të dërgojë informacion, mbi ndjekjen dhe persekutimet e kryetarit të malësorëve, Dedë Coku, nga administrata osmane
Vjenë, më 17 prill 1912 116
- 64 -
Njoftim i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar kontit Berchtold, ku theksohet pasiguria dhe paniku që ekziston në administratën osmane si rezultat i veprimtarisë së kryengritësve shqiptarë
Prizren, më 17 prill 1912 118
- 65 -
Udhëzim i Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, dërguar konsullatës në Shkup dhe ambasadorit në Stamboll, në të cilin vlerësohet qëndrimi asnjanes i tyre në zgjedhjet parlamentare osmane
Vjenë, më 18 prill 1912 119
- 66 -
Peticion i popullsisë së Shkrelit drejtuar konsullatës austro-hungareze të Shkodrës, ku kërkohet ndërhyrje pranë autoriteteve osmane për lirimin e 19 banorëve të këtij fshati, të cilët akuzohen për vrasje të dy ushtarëve osmanë
Lezhë, më 18 prill 1912 120
- 67 -
Raport i zëvendëskonsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Pözel, dërguar Vjenës, ku evidentohen një atentat kundër një ndihmësgjyqtari serb në Pejë dhe një tentativë për atentat në konsullatën ruse
Mitrovicë, më 18 prill 1912 121
- 68 -
Letër e autoriteteve të Vjenës, drejtuar Kristo Luarasis, me të cilën njoftohet për sponsorizimin e gazetës së tij
Vjenë, më 18 prill 1912 122
- 69 -
Telegram i ministrit të Jashtëm Berchtold, dërguar konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, ku flitet për mundësinë e amnistimit të një malësori katolik nga autoritetet osmane dhe kthimin e tij në atdhe
Vjenë, më 19 prill 1912 123
- 70 -
Përgjigje e Ministrisë së Punëve të Jashtme të Austro-Hungarisë, dërguar Fadil Toptanit në lidhje me kthimin e tij në atdhe
Vjenë, më 19 prill 1912 123

- 71 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, dërguar autoriteteve në Vjenë, në të cilin parashtron zhvillimet zgjedhore në Çamëri dhe Berat
Janinë, më 19 prill 1912 124

- 72 -

Njoftim i ministrit të Punëve të Jashtme të Austro-Hungarisë, dërguar konsullatës në Mitrovicë, lidhur me shëndetin e Isa Boletinit dhe të afërmeve të tij
Vjenë, më 19 prill 1912 124

- 73 -

Telegram i konsullit të përgjithshëm në Shkodër, Zambaur, dërguar ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi çështjen e kthimit në Shqipëri të malësorit Preng Gjeto Cokut
Shkodër, më 20 prill 1912 125

- 74 -

Raport i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicinit, dërguar kontit Berchtold, ku flitet për marrjen nga Porta e Lartë të dy dekretëve sulltanore për emërimin e peshkopëve të Sapës dhe Lezhës
Konstandinopojë, më 20 prill 1912 125

- 75 -

Njoftim nga Tripoli, dërguar kontit Berchtold në Vjenë dhe ambasadës austro-hungareze në Stamboll, lidhur me dërgimin që aty të armëve në Shqipëri
Tripoli, më 20 prill 1912 126

- 76 -

Rreth një letre të Fadil Toptanit, drejtuar diplomatëve austro-hungarezë, ku kërkon mendim nëse duhet apo jo që ai të kthehet nga Nica (ku qëndronte si emigrant politik) për në Shqipëri
Nicë, më 21 prill 1912 127

- 77 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, për eprorët në Vjenë, mbi qëndrimin e trupave ushtarake greke dhe italiane në kufirin e Perandorisë Osmane
Manastir, më 21 prill 1912 128

- 78 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar kontit Berchtold, lidhur me rezultatet e zgjedhjeve parlamentare në Serfixhe, Elbasan dhe Dibër
Manastir, më 22 prill 1912 129

- 79 -

Dëftesa në Ministrinë e Jashtme të Austro-Hungarisë, firmosur nga Karl Shiroka dhe At Bernardin Shllaku, për sponsorizime financiare të bëra nga Vjena
Shkodër, më 22 prill 1912 130

- 80 -

Letër e Fadil Pashë Toptanit, azilant politik në Nicë, drejtuar kryekonsullit Rappaport në Vjenë, përmes së cilës njofton autoritetet austro-hungareze mbi përpjekjet e italianëve për të shkaktuar ngjarje në Shqipëri dhe për të hyrë në komunikim me Ismail Qemalin
Nicë, më 23 prill 1912 131

- 81 -

Telegram i konsullit Zambaur, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, ku parashtrohen rrethanat e vrasjes së dy ushtarëve osmanë në afërsi të Shëngjinit
Shkodër, më 24 prill 1912 132

- 82 -

Telegram i ambasadorit Pallavicini, dërguar nga Stambolli konsullit Zambaur, në Shkodër, ku njoftohet për daljen e dy dekreteve sultanore për emërimin e peshkopëve katolikë të Sapës dhe Lezhës
Konstandinopojë, më 24 prill 1912 133

- 83 -

Telegram i konsullit Bilinski, dërguar nga Janina Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, lidhur me lëvizjen e komisionit të reformës për në Dibër
Janinë, më 24 prill 1912 134

- 84 -

Telegram i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, dërguar eprorëve në Vjenë, me lajmin për bombardimin e Dardaneleve nga Italia
Konstandinopojë, më 25 prill 1912 134

- 85 -

Telegram i konsullit të përgjithshëm të Shkodrës, Zambaur, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, ku informon mbi veprimtarinë e Miss Durhamit në mbështetje të kryengritësve shqiptarë
Shkodër, më 25 prill 1912 135

- 86 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar kontit Berchtold, lidhur me dëmshpërblimin që duhet të paguajë administrata osmane në vilajetin e Shkodrës
Shkodër, më 26 prill 1912 136

- 87 -

Telegram i nënkonsullit Rudnay në Durrës, dërguar eprorëve në Vjenë, ku flitet për festimet e bëra në qytet, për nder të përvjetorit të hipjes në fron të sulltan Mehmet Reshadit V

Durrës, më 27 prill 1912

137

- 88 -

Njoftim për një letër të Ded Cokut, adresuar nga Dubrovniku, Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, përmes së cilës kërkon ndihmë financiare

Raguzë, më 28 prill 1912

138

- 89 -

Letër e Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, rreth një çeku të pagueshëm në llogari të Fadil pashë Toptanit

Vjenë, më 28 prill 12

138

- 90 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar eprorëve në Vjenë, me informacion për lirimën e 19 shkodranëve të internuar

Shkodër, më 29 prill 1912

139

- 91 -

Telegram i konsullit austro-hungarez, Prochaska, dërguar nga Prizreni Ministrisë së Jashtme në Vjenë me informacion mbi zgjedhjet e deputetëve në Prizren

Prizren, më 30 prill 1912

139

- 92 -

Letër e Fadil pashë Toptanit, dërguar nga Nica për Ministrinë e Jashtme në Vjenë, me informacion për takimin me Ismail Qemalin dhe zhvillimin e zgjedhjeve në Vlorë e Berat

Nicë, më 30 prill 1912

140

- 93 -

Kopje e një letre të ministrit të Jashtëm të Italisë, dërguar ambasadorit austro-hungarez në Romë, Mérey, në të cilën përgënjeshtrohet informata për dërgim armësh nga Tripoli në Shqipëri

Romë, më 30 prill 1912

140

- 94 -

Letër e Dervish Himës e prillit 1912, ku tregohet rreth përpjekjeve për çeljen dhe funksionimin e shkollave shqipe, si dhe politikën osmane në lidhje me këtë çështje

Prill, 1912

141

- 95 -
Manifest i Komitetit "Pro Shqipërisë", i prillit 1912, ku i kërkohet qeverisë italiane të përkrahë luftën çlirimtare të shqiptarëve kundër sundimit osman
Romë, prill 1912 143
- 96 -
Raportimi i ministrit të Brendshëm osman, Haxhi Adil beut, në Parlament, në lidhje me zhvillimet politike në Shqipëri, duke iu referuar kryesisht efekteve të kryengritjes shqiptare
Konstandinopojë, prill 1912 148
- 97 -
Raport i konsullit Halla në Manastir, dërguar Vjenës, me të cilin njofton lidhur me vizitën e ministrit të Brendshëm osman në vilajetin e Manastirit
Manastir, prill 1912 153
- 98 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Tahy, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, lidhur me përgatitjet për një kryengritje kundërosmane në vilajetin e Kosovës
[pa datë] 156
- 99 -
Raport i konsullit austro-hungarez Halla, dërguar nga Manastiri, ambasadorit Pallavicini në Stamboll, në lidhje me trazirat në krahinën e Dibrës në prag të zgjedhjeve për parlamentin osman
Manastir, më 1 maj 1912 158
- 100 -
Informacion i dërguar nga konsulli austro-hungarez në Shkup, Heimroth, eprorëve në Vjenë, për zgjedhjet elektorale në sanxhakun e Shkupit dhe zona të tjera
Shkup, më 1 maj 1912 160
- 101 -
Raport konfidencial i konsullit austro-hungarez, Heimroth drejtuar kontit Berchtold, lidhur me zhvillimet politike gjatë zgjedhjeve në rajonin e Shkupit dhe në krahinat e tjera përreth tij
Shkup, më 1 maj 1912 161
- 102 -
Njoftim i konsullit Heimroth për Vjenën, rreth një memorandumit të famulltarit të Prizrenit, Mikel Tarabullusi, të 29 prillit, dërguar konsullatës austro-hungareze në Shkup, në lidhje me largimin e këtij famulltari nga vendi i tij dhe situatën e krijuar aty
Shkup, më 1 maj 1912 162

- 103 -

Telegram i konsullit austro-hungarez, në Shkodër, dërguar eprorëve në Vjenë, mbi udhëtimin e Ded Cokut në Austri dhe raportet e këtij të fundit me shtetin osman
Shkodër, më 1 maj 1912 163

- 104 -

Telegram i konsullit në Selanik, Kral, drejtuar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, në lidhje me udhëtimin e ministrit të Brendshëm osman nga Struga për në Dibër
Selanik, më 1 maj 1912 164

- 105 -

Njoftim i konsullit në Prizren, Prochaska, dërguar Ministrisë së Jashtme, në lidhje me përfundimet e zgjedhjeve për Parlamentin Osman në rajonin e Prizrenit dhe ballancat politike në raport me partinë xhonturke
Prizren, më 2 maj 1912 164

- 106 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me zhvillimet politike në rajonin Lezhë-Mirditë, menjëherë pas zgjedhjeve për në Parlamentin Osman
Shkodër, më 2 maj 1912 165

- 107 -

Relacion i zëvendëskonsullit austro-hungarez, Pözel, dërguar Ministrisë së Luftës, me të dhëna për rekrutimet në Mitrovicë, organizimin ushtarak dhe gjendjen e armatimit
Mitrovicë, më 3 maj 1912 167

- 108 -

Letër e Ded Cokut dërguar nga Dubrovniku kryekonsullit Rappaport, në Vjenë, ku hedh poshtë shpifjet për implikimin e tij lidhur me kontrabandën e armëve
Raguzë, më 3 maj 1912 168

- 109 -

Telegrami i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, drejtuar kontit Berchtold, mbi situatën zgjedhore, ekuilibrat politikë, dhe rezultatet e zgjedhjes së deputetëve në vilajetin e Janinës, në Çamëri dhe në Gjirokastrë
Janinë, më 3 maj 1912 169

- 110 -

Telegram i konsullit austro-hungarez, Zambaur, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, në lidhje me rezultatin zgjedhor në qytetin e Shkodrës
Shkodër, më 3 maj 1912 170

- 111 -

Raport i konsullit Bilinski, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me vizitën e ministrit të Brendshëm osman, Haxhi Adil beut, në qytetin e Janinës dhe reagimet e popullsisë shqiptare

Janinë, më 3 maj 1912 170

- 112 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Vlorë, Lejhanec drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me ecurinë e zgjedhjeve për Parlamentin Osman në sanxhakun e Beratit

Vlorë, më 3 maj 1912 172

- 113 -

Raport i konsullit austro-hungarez, Zambaur, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me procesin e zgjedhjes së deputetëve në Shkodër dhe taktikat elektorale të ndjekura nga komunitetet e ndryshme fetare

Shkodër, më 4 maj 1912 173

- 114 -

Letër drejtuar Ded Cokut nga një miku i tij në Vjenë, në lidhje me akuzat që i bëhen atij për kontrabandë armësh

Vjenë, më 4 maj 1912 174

- 115 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Tahy, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi një kryengritje kundërosmane në rajonin Pejë-Mitrovicë

- 116 -

Letër e Fadil Pashë Toptanit mbi situatën politike në Itali dhe ndihmën që ky shtet duhet t'i japë kryengritjes shqiptare, si dhe mbi aktivitetin politik të Ismail Qemalit

Nicë, më 5 maj 1912 176

- 117 -

Relacion i ambasadorit Pallavicini, drejtuar nga Stambolli kontit Berchtold, në lidhje me jehonën që kishte pasur në shtypin osman të kohës një fjalim i këtij të fundit, i cili shoqërohet me një përkthim nga turqishtja

Konstandinopojë, më 5 maj 1912 178

- 118 -

Raport i zëvendëskonsullit austro-hungarez Pözel, dërguar nga Mitrovica, kontit Berchtold, në lidhje me situatën e pasigurt që mbizotëron në rrugët e Kosovës gjatë dhe pas zgjedhjeve për në Parlamentin Osman

Mitrovicë, më 5 maj 1912 182

- 119 -

Relacion i konsullit Bilinski nga Janina, dërguar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, në lidhje me reagimet që ndodhin në viset shqiptare pas zhvillimeve në marrëdhëniet osmano-italiane në Afrikën Veriore dhe në detin Egje
Janinë, më 6 maj 1912 186

- 120 -

Telegram i nënkonsullit në Mitrovicë, Pözel, dërguar eprorëve në Vjenë mbi një situatë konflikti në Pejë
Mitrovicë, më 6 maj 1912 189

- 121 -

Letër e Charles L. Rachau, në Vjenë, drejtuar avokatit Mihail Lehova, me banim në Kostancë të Rumanisë, në lidhje me nismën për botimin e një gazete shqip në Rumani dhe për përmbushjen e plotë të objektivave të Lëvizjes Kombëtare Shqiptare
Vjenë, më 6 maj 1912 189

- 122 -

Telegram i kontit Berchtold drejtuar konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, në lidhje me zhvillimet në Shqipëri
Vjenë, më 7 maj 1912 191

- 123 -

Postë e konsullit Zambaur në Shkodër, për kontin Berchtold, në lidhje me dëftesat që ai u ka marrë imzot Bernardin Shllakut dhe Karlo Shirokës në këmbim të dhënies së një ndihme financiare austro-hungareze
Shkodër, më 7 maj 1912 191

- 124 -

Relacion i konsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, drejtuar kontit Berchtold, lidhur me rekrutimet vullnetare të shqiptarëve nga Shqipëria e Mesme për llogari të forcave osmane
Durrës, më 7 maj 1912 192

- 125 -

Relacion plotësues i konsullit Rudnay, drejtuar kontit Berchtold, mbi dislokimin e trupave osmane në viset shqiptare
Durrës, më 7 maj 1912 192

- 126 -

Relacion i detajuar që konsulli austro-hungarez në Shkup, Heimroth, i dërgon kontit Berchtold, lidhur me zhvillimet dhe organizimin e ushtrisë osmane në Kosovë dhe Maqedoni
Shkup, më 7 maj 1912 193

- 127 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar autoriteteve në Vjenë, mbi një përpjekje të mirditasve me trupat e xhandarmërisë osmane
Shkodër, më 7 maj 1912 196

- 128 -

Raport i ministrit Giesl, drejtuar nga legata e Austro-Hungarisë në Mal të Zi, kontit Berchtold në lidhje me situatën jo të qetë në viset shqiptare dhe mundësinë e shpërthimit të kryengritjes së armatosur kundërosmane
Cetinë, më 7 maj 1912 197

- 129 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, drejtuar ambasadorit Pallavicini, në Stamboll, në lidhje me situatën post-zgjedhore, gjendjen në Shqipëri dhe kërkesën e krerëve shqiptarë që Perandoria Austro-Hungareze të marrë përsipër më shumë përgjegjësi në Shqipëri
Prizren, më 7 maj 1912 198

- 130 -

Telegram i konsullit austro-hungarez, Heimroth, dërguar nga Shkupi, Ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi dislokimin dhe lëvizjen e trupave osmane në viset shqiptare
Shkup, më 8 maj 1912 199

- 131 -

Raport i konsullit austro-hungarez, Halla drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me vizitën e ministrit të Brendshëm osman, Haxhi Adil beut, në rajonin e Korçës dhe të Maqedonisë Perëndimore
Manastir, më 8 maj [19]12 199

- 132 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar autoriteteve në Vjenë, mbi përgatitjet e shqiptarëve për kryengritje në rajonin Pejë-Gjakovë
Prizren, më 8 maj 1912 201

- 133 -

Përkthim i një raporti të prefekturës së Kotorrit në lidhje me aktivitetin e shqiptarëve që jetojnë jashtë vendit për të organizuar një kryengritje në Shqipëri
Zarë, më 8 maj 1912 201

- 134 -

Ekstrakt i një letre të Fadil pashë Toptanit, dërguar Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë në Vjenë, mbi aktivitetin politik jashtë Shqipërisë të Ismail Qemalit dhe Luigj Gurakuqit
Nicë, më 8 maj 1912 202

- 135 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar eprorëve në Vjenë, mbi një përplasje të armatosur mes trupave malazeze dhe osmane në verilindje të Tuzit
Shkodër, më 8 maj 1912 203
- 136 -
Telegram i konsullit Zambaur, dërguar autoriteteve në Vjenë lidhur me aktivitetin patriotik shqiptar në zonën e Mirditës
Shkodër, më 8 maj 1912 203
- 137 -
Raport i ambasadorit Austro-Hungarez në Romë, Mérey, drejtuar kontit Berchtold, të cilin e informon mbi dërgimin e armëve në Shqipëri dhe reagimet e ndryshme në lidhje me këtë problem
Romë, më 9 maj 1912 204
- 138 -
Njoftim i përfaqësuesit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me inaugurimin e kishës ortodokse në Durrës dhe vizitën e nënkonsullit rus të Shkodrës me këtë rast
Durrës, më 9 maj 1912 205
- 139 -
Telegram i nënkonsullit Rudnay, nga konsullata në Durrës, dërguar autoriteteve në Vjenë, në lidhje me sulmin mbi një postë në Laç
Durrës, më 9 maj 1912 205
- 140 -
Raport i konsullit Halla, për kontin Berchtold, në lidhje me kërkesën që redaktori përgjegjës i gazetës "Drita", Mustafa Hilmi, i ka drejtuar atij për të mbështetur financiarisht vazhdimin e botimit të kësaj gazete
Manastir, më 9 maj 1912 206
- 141 -
Telegram i konsullit austro-hungarez, Zambaur, për autoritetet në Vjenë, mbi një incident kufitar në Tuz
Shkodër, më 9 maj 1912 207
- 142 -
Njoftim i ambasadorit Pallavicini, drejtuar nga Stambolli, kontit Berchtold, në lidhje me një përplasje të armatosur që ka ndodhur mes shqiptarëve të Dibrës dhe trupave osmane
Konstandinopojë, më 9 maj 1912 208

- 143 -
Informacioni i Kral-it, dërguar nga Mitrovica, Ministrisë së Jashtme në Vjenë, në lidhje me vendosjen e qetësisë në qytet, pas fillimit të kryengritjes shqiptare
Mitrovicë, më 10 maj 1912 208
- 144 -
Informacioni i ambasadorit austro-hungarez në Londër, Mensdorff në lidhje me një bisedë që ka zhvilluar me ministrin e Jashtëm britanik Edward Grey, mbi zhvillimet në Shqipëri dhe Maqedoni
Londër, më 10 maj 1912 209
- 145 -
Relacioni i Ministrisë së Jashtme, dërguar ambasadorit austro-hungarez në Stamboll Pallavicini, në lidhje me zhvillimet dhe përpjestimet që po merrte lëvizja shqiptare për pavarësi
Vjenë, më 10 maj 1912 209
- 146 -
Njoftim i nënkonsullit Rudnay, drejtuar nga Durrësi, kontit Berchtold, mbi udhëtimin e Pal Vatajt, njërit nga udhëheqësit e malësorëve, për në Korfuz
Durrës, më 10 maj 1912 210
- 147 -
Informacioni i konsullit Rudnay, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me orvatjen e rrëmbimit të një poste dhe situatën ndërfitare në atë rajon
Durrës, më 11 maj 1912 211
- 148 -
Informacioni i konsullit austro-hungarez, në Selanik, Kral, dërguar autoriteteve në Vjenë, në lidhje me fillimin e një kryengritjeje të 300 shqiptarëve të armatosur në zonën e Pejës
Selanik, më 11 maj [19]12 212
- 149 -
Telegrami i konsullit austro-hungarez Kral, dërguar eprorëve në Vjenë, ku informon mbi situatën shpërthyesë në viset e Shqipërisë Veriore
Selanik, më 11 maj 1912 212
- 150 -
Relacioni i konsullit Zambaur, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi zhvillimet luftarake në rajonin e Nënshkodrës, Mirditës dhe Lezhës ku shqiptarët sulmojnë trupat osmane
Shkodër, më 11 maj 1912 213

- 151 -
Telegram i ambasadorit Pallavicini, dërguar nga Stambolli, autoriteteve në Vjenë, mbi një takim, që ai kishte pasur me Mahmut Shefqet pashën, mbi situatën më të fundit në Shqipëri, ku zyrtari i lartë osman kishte bërë përgjegjës për veprimtarinë provokuese dhe nxitëse Malin e Zi
Pera, më 11 maj 1912 213
- 152 -
Kërkesë e konsullit austro-hungarez, Zambaur drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me shtyrjen e emërimit të padër Fabian Barkatës në Shqipëri
Shkodër, më 11 maj 1912 214
- 153 -
Informacion i nënkonsullit Rudnay, dërguar nga Durrësi, Ministrisë së Jashtme, në lidhje me lëvizjen e trupave osmane nga Kruja për në Lezhë
Durrës, më 12 maj 1912 215
- 154 -
Informacion i konsullit Kral, nga Selaniku, për Ministrinë e Jashtme, në lidhje me dislokimin e trupave osmane për të mbajtur në kontroll situatën kryengritëse në Shqipëri
Selanik, më 12 maj 1912 215
- 155 -
Informacion i atasheut ushtarak austro-hungarez në Stamboll, kolonelit Pamiankowski, për eprorët në Vjenë, mbi situatat e turbullta në Shqipëri dhe Maqedoni (rebelime të shqiptarëve në vilajetin e Shkodrës, në Gjakovë dhe në Dibër)
Konstandinopojë, më 12 maj 1912 216
- 156 -
Telegram i atasheut ushtarak austro-hungarez në Stamboll, dërguar eprorëve në Vjenë, ku lajmëron rreth idesë së kryengritjes së përgjithshme në Shqipëri dhe për luftimet në Rod
Konstandinopojë, më 12 maj 1912 217
- 157 -
Relacion i konsullit austro-hungarez Zambaur, për kontin Berchtold, rreth lëvizjes së popullsisë shqiptare nga Mali i Zi për në territoret shqiptare
Shkodër, më 12 maj 1912 218
- 158 -
Raport i konsullit në Vlorë, Lejhanec, drejtuar kontit Berchtold, lidhur me nisjen për në Stamboll të dy deputetëve të rinj të sanxhakut të Beratit, Syrja bej Vlorës dhe Sami bej Vrionit dhe mbi ceremoninë e përcjelljes
Vlorë, më 12 maj 1912 219

- 159 -
Raport i konsullit austro-hungarez Heimroth, drejtuar nga Shkupi, kontit Berchtold, në lidhje me aktivitetin e bandave bullgare në Maqedoni
Shkup, më 12 maj 1912 220
- 160 -
Pjesë nga një artikull i gazetës italiane "Ragione" në lidhje me rivalitetin ndërmjet Italisë dhe Austro-Hungarisë në hapësirat shqiptare
12 maj 1912 221
- 161 -
Raport i zgjeruar i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me situatën më të fundit në krahinën e Mirditës dhe qëndrimin e politikës osmane për këtë problem
Shkodër, më 12 maj 1912 222
- 162 -
Relacion i konsullit Zambaur, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me trazirat në zonat e Mirditës dhe Kelmendit dhe rolin e kishës katolike në këto vise
Shkodër, më 12 maj 1912 225
- 163 -
Telegram i konsullit Zambaur, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me ndërprerjen e financimit të abatit Primo Doçi, Preng Pashës dhe Marka Gjonit
Shkodër, më 13 maj 1912 227
- 164 -
Letër përgjigje e Ant. Jos. Meralder, drejtuar Fadil pashë Toptanit, në lidhje me bisedimet për të cilat nuk bëhet fjalë konkretisht
Vjenë, më 13 maj 1912 228
- 165 -
Telegram me informacion, mbi një takim që ambasadori Pallavicini ka pasur me ministrin e Jashtëm osman, mbi situatat e turbullta në Shqipëri
Pera, më 13 maj 1912 228
- 166 -
Raport i konsullit Halla, drejtuar kontit Berchtold, në lidhje me aktivitetin dhe mendimet e kreut të komisionit osman të reformës në viset shqiptare
Manastir, më 13 maj 1912 229
- 167 -
Informacion i konsullit Prochaska, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, lidhur me kryengritjen shqiptare në Kosovë (Pejë, Gjakovë e Mitrovicë)
Prizren, më 13 maj 1912 231

- 168 -
 Informacion i kapitenit të kavalerisë Benc, në lidhje me kryengritjen shqiptare në Veri dhe reagimet e Malit të Zi
Bilica, më 13 maj 1912 232
- 169 -
 Informacion i konsullit austro-hungarez, Tahy, për Ministrinë e Jashtme në lidhje me kryengritjen në Kosovë dhe qasjen politike osmane ndaj saj
Mitrovicë, më 14 maj [19]12 233
- 170 -
 Informacion i konsullit Halla, drejtuar konsullit të përgjithshëm në Vjenë, Alfred Rappaport mbi shtrirjen e teqeve bektashiane në vilajetin e Manastirit
Manastir, më 14 maj 1912 233
- 171 -
 Informacion i kolonelit Urbanski mbi aktivitetin luftarak të kryengritjes që po zhvillohet në Kosovë, në bazë të telegramit të atasheut ushtarak austro-hungarez në Stamboll
Konstandinopojë, 14 maj 1912 234
- 172 -
 Raport i ministrit Giesl, drejtuar kontit Berchtold, nga legata austro-hungareze në Malin e Zi, në lidhje me takimet që ai kishte zhvilluar me mbretin dhe ministrin e Jashtëm të Malit të Zi rreth politikës së Cetinës dhe situatës në Shqipëri
Cetinë, më 14 maj 1912 234
- 173 -
 Informacion i ambasadorit Pallavicini, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me kontaktet që ai kishte pasur me zyrtarë të lartë osmanë dhe për situatën politike në Stamboll
Konstandinopojë, më 14 maj 1912 237
- 174 -
 Telegram i konsullit Heimroth, dërguar Ministrisë së Jashtme, mbi lëvizjen e trupave osmane në Kosovë
Shkup, më 14 maj 1912 239
- 175 -
 Raport i kolonelit Pamianskowski, dërguar shtabit të përgjithshëm në Vjenë, mbi gjendjen e popullsisë shqiptare në Gjakovë, Pejë, Shkodër, si edhe përplasjet ndërmjet shqiptarëve dhe forcave osmane në këto rajone
Konstandinopojë, më 14 maj 1912 239

- 176 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Prizren, dërguar autoriteteve në Vjenë, ku njofton për lëvizjen e shqiptarëve dhe trupave osmane drejt Gjakovës
Prizren, më 15 maj 1912 243

- 177 -

Informacion i konsullit Halla, drejtuar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, mbi kërkesat që shqiptarët e Dibrës, Matit dhe Malësisë i kishin parashtruar ministrit të Brendshëm osman Haxhi Adil beut dhe qëndrimin e tij mbi përdorimin prej shqiptarëve të alfabetit latin
Manastir, më 15 maj 1912 243

- 178 -

Raport i hollësishëm i ambasadorit Pallavicini, lidhur me disa takime që ai kishte pasur me zyrtarët më të lartë të qeverisë dhe ushtrisë osmane mbi situatën më të fundit në Shqipëri. Informacion mbi qëndrimin e Malit të Zi dhe Italisë ndaj situatës në Shqipëri
Konstandinopojë, më 15 maj 1912 245

- 179 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Korfuz, Rohm-it, drejtuar kontit Berchtold, mbi mbërritjen e disa shqiptarëve në ishull për të siguruar armë dhe rreth qëndrimit grek për problemin shqiptar
Korfuz, më 15 maj 1912 247

- 180 -

Raport i ambasadorit Pallavicini, për kontin Berchtold, rreth takimeve të nivelit të lartë që ai ka zhvilluar me zyrtarët më të lartë të qeverisë osmane, ku ishin trajtuar marrëdhëniet midis Perandorisë Osmane dhe Rusisë
Konstandinopojë, më 15 maj 1912 248

- 181 -

Raport i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, drejtuar ministrit të Jashtëm Berchtold, në lidhje me nivelin e marrëdhënieve osmano-gjermane
Konstandinopojë, më 15 maj 1912 249

- 182 -

Telegram i ministrit të akredituar në Mal të Zi, Giesl, dërguar autoriteteve në Vjenë, me informacion për një delegacion të shqiptarëve të Mirditës, të cilët kishin shkuar për të marrë një mendim nga mbreti malazez në lidhje me zhvillimet kryengritëse që parashikoheshin
Cetinë, më 15 maj 1912 251

- 183 -
Përkthim i një letre të Fadil pashë Toptanit në lidhje me lëvizjet e Ismail Qemalit në shërbim të çështjes shqiptare
Nicë, më 15 maj 1912 252
- 184 -
Informacion i ambasadorit Pallavicini, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, lidhur me takimet e zhvilluara me zyrtarë të lartë ushtarakë osman, mbi organizimin e xhandarmërisë në viset shqiptare dhe problematikën me të cilën përballeshin
Pera, më 15 maj [19]12 253
- 185 -
Informacion i konsullit Zambaur, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, mbi mbërritjen e një ftese nga ministri i Brendshëm osman për kapedanin e Mirditës, Preng Pashën, që ftohet të vizitohet Stambollin për të diskutuar situatën në Shqipëri
Shkodër, më 15 maj 1912 254
- 186 -
Letër e shkruar frëngjisht nga nënpunës të Ministrisë së Jashtme në Vjenë, drejtuar Fadil Pashë Toptanit në lidhje me marrëdhëniet austro-shqiptare
Vjenë, më 15 maj [19]12 254
- 187 -
Letër e Mihail Lehovës, dërguar nga Rumania, Ministrisë së Punëve të Jashtme të Austro-Hungarisë, ku paraqet kërkesën për botimin e një gazete në Konstancë që të pasqyrojë idetë dhe kërkesat kombëtare të shqiptarëve në Perandorinë Osmane
Konstancë, më 4/16 maj 1912 255
- 188 -
Telegraf i kontit Berchtold, dërguar nga Vjena, kryekonsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, të cilin e lajmëron për Ded Cokun dhe nipin e tij Prengën
Vjenë, më 16 maj 1912 256
- 189 -
Relacion i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, për kontin Berchtold, ku paraqiten ngjarjet në kishën "Zoja e Shkodrës", situata e katolikëve në Shkodër dhe biseda që ai ka pasur me arkiveshkvën në lidhje me këto zhvillime
Shkodër, më 16 maj 1912 257
- 190 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Vlorë, Lejhanec, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, me të cilin informon rreth motiveve të emigrimit, çmimit dhe rrugës që

- ndjekin shqiptarët për të shkuar në Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe në Argjentinë
Vlorë, më 17 maj 1912 259
- 191 -
Informacion i Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, dërguar konsullit Halla në Manastir, në lidhje me kërkesën dhe marrjen e vendimit për kushtet përkatëse për subvencionimin e gazetës "Drita"
Vjenë, më 17 maj 1912 260
- 192 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar autoriteteve në Vjenë, ku njofton për bisedën që ka pasur me arkipeshkv imzot Mjedën në lidhje me një kryengritje në Shqipëri
Shkup, më 17 maj 1912 261
- 193 -
Raport i kryekonsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar ministrit të Jashtëm, kontit Berchtold, në Vjenë lidhur me qëndrimin dhe aktivitetin politik që po shfaq Mali i Zi ndaj zhvillimeve që po ndodhin në Shqipëri
Shkodër, më 17 maj 1912 261
- 194 -
Telegram i konsullatës austro-hungareze, në Prizren, dërguar Ministrisë së Luftës në Vjenë, lidhur me ngjarjet që po ndodhin në Gjakovë, Prizren dhe Shkodër
Prizren, më 17 maj 1912 263
- 195 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Tahy, dërguar konsullit në Shkup, Heimroth, rreth një lutjeje të Hasan Prishtinës për të mos dorëzuar dokumentet që ai i ka dhënë konsullit Heimroth
Shkup, më 17 maj 1912 264
- 196 -
Raport i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, rreth hakmarrjes së një ish redifi ndaj onbashit
Durrës, më 17 maj 1912 265
- 197 -
Informacion i konsullit austro-hungarez në Vlorë, Lejhanec, dërguar eprorëve në Vjenë, me të dhëna rreth fenomenit të vjedhjes dhe ndjekjes së bandës së Salih Muratit nga ana e forcave osmane në fshatin Tërbaç të Vlorës
Vlorë, më 18 maj 1912 265

- 198 -

Raport i sekretarit të legatës austro-hungareze në Janinë, Bilinski, dërguar ambasadorit të tij në Stamboll, Pallavicini, në lidhje me qëndrimin e Anglisë ndaj reformave në Shqipëri dhe Maqedoni

Janinë, më 18 maj 1912

266

- 199 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, i cili informon rreth udhëtimit të Miss Durham-it në Itali

Shkodër, më 18 maj 1912

267

- 200 -

Memorandumi i hartuar nga mitropoliti dhe përfaqësuesit e tjerë kishtarë grekë në Janinë, të cilin ia dorëzuan ministrit të Brendshëm osman Haxhi Adil beut, ku kërkohen ndryshime dhe reforma në administratë, legjislacion, ekonomi, në sistemin tatimor, etj.

Janinë, më 18 maj 1912

268

- 201 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, dërguar ministrit të Punëve të Jashtme, kontit Berchtold, në Vjenë, lidhur me zgjedhjet në sanxhakun e Gjirokastrës dhe vizitën e ministrit të Brendshëm osman në Janinë

Janinë, më 18 maj 1912

274

- 202 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar ambasadorit Pallavicini, në Stamboll, të cilin e njofton për ardhjen dhe udhëtimin në Shqipëri të dy togerëve nga Vjena

Shkup, më 18 maj 1912

275

- 203 -

Telegram i kontit Berchtold dërguar konsullit austro-hungarez Halla në Manastir, ku i kërkohet që të informohet nëse dragomani italian Pinetta ndodhet në Manastir

Vjenë, më 18 maj 1912

275

- 204 -

Raport i konsullit Bilinski, dërguar kontit Berchtold, rreth vizitës dhe qëndrimit të ministrit të Brendshëm osman në Janinë, si dhe mbi përmbajtjen e memorandumeve që iu dorëzuan atij nga mitropoliti grek i Janinës e shqiptarët rreth premtimeve të Haxhi Adil beut për kërkesat e tyre

Janinë, më 18 maj 1912

276

- 205 -

Raport i konsullatës austro-hungareze në Janinë, dërguar autoriteteve në Vjenë, në lidhje me udhëtimin e ministrit të Brendshëm osman në vilajetin e Janinës dhe bisedën që ka pasur shoqëruesi i tij Graves, me mitropolitin e Janinës

Janinë, më 18 maj 1912

279

- 206 -

Shtojca e raportit të konsullit austro-hungarez, Bilinski, e datës 18 maj 1912, ku pasqyrohen shpenzimet e caktuara nga ministri i Brendshëm për ndërtimin e rrugëve, për rrogat e mësuesve dhe për institucionet arsimore në vilajetin e Janinës

Janinë, më 18 maj 1912

280

- 207 -

Telegram i ministrit austro-hungarez të akredituar në Cetinë, Giesl, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, lidhur me refuzimin e kërkesës së mirditasve për lejimin e ardhjes së armëve

Cetinë, më 19 maj 1912

283

- 208 -

Telegram i Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, dërguar ambasadorit Pallavicinit në Stamboll, me të cilin kërkohet që të parashtrijë para Portës së Lartë, kërkesat e malësorëve të Nënshkodrës dhe ankimet e klerit katolik

Vjenë, më 20 maj 1912

284

- 209 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar konsullit të përgjithshëm Alfred Rappaport në Vjenë, mbi ndarjen e re administrative në sanxhakun e Dibrës

Manastir, më 20 maj 1912

284

- 210 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Shkup, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë, në të cilin njoftohet për nisjen e batalioneve nga Stambolli për në Ferizaj

Shkup, më 20 maj 1912

285

- 211 -

Raport i konsullatës austro-hungareze në Mitrovicë, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, ku njofton për organizimin e një kryengritjeje të përgjithshme dhe zhvillimin e luftimeve në zonën e Pejës, Istogut, Gjakovës

Mitrovicë, më 20 maj 1912

285

- 212 -

Relacion i Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, dërguar nënkonsullit Rudnay në Durrës dhe ambasadorit Pallavicini në Stamboll, ku pasqyrohet qëndrimi pozitiv që mban Austro-Hungaria ndaj klerit katolik para Portës së Lartë dhe paralajmërimi drejtuar imzot Kaçorrit për veprimet e tij

Vjenë, më 20 maj 1912 287

- 213 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Selanik, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, lidhur me ardhjen e ministrit të Brendshëm osman në Selanik dhe nisjes nga Stambolli të 12 batalioneve kundër kryengritësve

Selanik, më 20 maj 1912 288

- 214 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Shkodër, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë ku njofton për një përplasje midis kryengritësve dhe forcave osmane në Roboshtë dhe për rrezikun që ekziston nga sulme të tilla

Shkodër, më 20 maj 1912 289

- 215 -

Telegram i këshilltarit austro-hungarez, Kolossa, dërguar nga Stambolli, Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë, ku njofton rreth bisedës së ambasadorit austro-hungarez me ministrin e Jashtëm osman për akuzat ndaj klerit katolik në Shqipëri

Pera, më 21 maj 1912 289

- 216 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë dhe ambasadës austro-hungareze në Stamboll, me njoftime për ngjarjet ndërmjet shqiptarëve dhe trupave osmane në zonën midis Zadrimës dhe Mirditës

Shkodër, më 21 maj 1912 290

- 217 -

Telegram i ministrit Fuqiplotë në Athinë, Baron Braun, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, në lidhje me komentet që i ka bërë përfaqësuesi osman një telegrami të botuar në "Agence d'Athènes"

Athinë, më 23 maj 1912 291

- 218 -

Raport i konsullatës austro-hungareze në Manastir, dërguar autoriteteve në Vjenë, në të cilin jepet informacion rreth përshtypjeve të krijuara dhe kërkesave të ndryshme që iu bënë komisionit të reformës gjatë udhëtimit të tij në disa qytete të vilajetit të Manastirit

Manastir, më 21 maj 1912 291

- 219 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Vlorë, Lejhanec dërguar ministrit të Jashtëm kontit Berchtold, lidhur me udhëtimin e Dervish Himës në Shqipëri dhe përpjekjet e tij për botimin e gazetës "Shqiptari", në Stamboll

Vlorë, më 21 maj 1912

293

- 220 -

Njoftim i ministrit Fuqiplotë austro-hungarez në Bukuresht, Fürstenberg, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë, lidhur me përshtypjen që ka pasur te mbreti Carol i Rumanisë, vizita në Vjenë e mbretit Nikola të Malit të Zi

Bukuresht, më 21 maj 1912

294

- 221 -

Telegram i zëvendëskonsullit në Durrës Rudnay, dërguar autoriteteve të larta shtetërore në Vjenë, ambasadorit austro-hungarez në Stamboll dhe konsullit austro-hungarez në Shkodër, lidhur me lëvizjen e trupave osmane nga Tirana për në Lezhë

Durrës, më 21 maj 1912

294

- 222 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Mitrovicë, Tahy, dërguar kontit Berchtold, mbi përmbajtjen e një letre të inxhinierit Grübhoffer, i cili raporton rreth gjendjes në Pejë e Boletin, rreth arratisjes së disa udhëheqësve shqiptarë dhe qëndrimit të shqiptarëve ndaj regjimit xhonturk

Mitrovicë, më 21 maj 1912

295

- 223 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Selanik, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, dhe ambasadës në Stamboll, ku njoftohet për udhëtimin dhe shpjegimet që ka dhënë ministri i Brendshëm osman për shqiptarët e mbledhur në Drenicë

Selanik, më 22 maj 1912

298

- 224 -

Raport i ministrit austro-hungarez të akredituar në Cetinë, Giesl, dërguar kontit Berchtold, të cilin e informon për qëndrimin e Malit të Zi ndaj shqiptarëve dhe kërkesës së tyre për transport armësh, për gjendjen në kufirin osmano-malazez dhe për bisedën që ka pasur me mbretin Nikolë në lidhje me Shqipërinë

Cetinë, më 22 maj 1912

298

- 225 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Selanik Kral, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, ku njofton rreth bisedës që ka pasur me anëtarin e komisionit për

- reformën financiare në Stamboll, zotin Graves, për situatën, reformat e zbatuara në viset shqiptare dhe politikën e ndjekur nga Porta e Lartë ndaj shqiptarëve
Selanik, më 22 maj 1912 300
- 226 -
Telegram i konsullatës austro-hungareze në Shkup, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë, e cila njofton për lëvizjet ushtarake osmane në Shqipëri dhe arritjen e ministrit të Brendshëm në Shkup
Shkup, më 22 maj 1912 303
- 227 -
Informacion i konsullit austro-hungarez në Romë, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, ku flitet për një shtesë në paktin ndërmjet Austro-Hungarisë dhe Italisë
Romë, më 22 maj 1912^a 304
- 228 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, në lidhje me mbledhjen e Junikut dhe pjesëmarrësit në të
Prizren, më 22 maj 1912 305
- 229 -
Telegram i këshilltarit austro-hungarez në Stamboll, Kolossa, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, ku informon për bisedën që ka zhvilluar me ministrin e Jashtëm osman, Asim Beun
Pera, më 23 maj 1912 305
- 230 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar kontit Berchtold, lidhur me armëpushimin e arritur në Gjakovë, qëndrimin e shqiptarëve katolikë dhe myslimanë, mbledhjen e Junikut dhe kërkesat për autonomi
Prizren, më 23 maj 1912 306
- 231 -
Telegram i ambasadës austro-hungareze në Stamboll, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, ku lajmëron për masat që ka vendosur këshilli i ministrave osmanë ndaj pushtimit italian në Tripoli
Pera, më 23 maj 1912 308
- 232 -
Telegram i konsullatës austro-hungareze në Selanik, dërguar Ministrisë së Jashtme në Vjenë, ku njoftohet për situatën në Prishtinë dhe në Gjirokastrë
Selanik, më 23 maj 1912 309

- 233 -

Informacion i konsullatës austro-hungareze në Selanik, dërguar kontit Berchtold, lidhur me lëvizjet e zyrtarëve osmanë në vilajetin e Kosovës dhe në Stamboll
Selanik, më 23 maj 1912 309

- 234 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Shkup, dërguar, ministrisë së Jashtme në Vjenë, ku informon për lëvizjet e trupave osmane në zonën Gostivar-Ferizaj
Shkup, më 23 maj 1912 310

- 235 -

Letër e popullsisë së 12 bajrakëve të Mirditës drejtuar konsullit të përgjithshëm austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, në të cilën i kërkojnë që Austro-Hungaria t'i çlirojë ata, ose të ndërhyjë në favor të tyre për çështjen e taksave
Mirditë, më 23 maj 1912 311

- 236 -

Raport i ambasadës austro-hungareze në Romë, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, në Vjenë, në të cilin njoftohet për qëndrimin e grupimeve politike dhe qeverisë italiane ndaj kryengritjes shqiptare dhe marrëdhënieve me shtetin osman
Romë, më 23 maj 1912 312

- 237 -

Informacion i zyrës së shtypit në Stamboll, i botuar në gazetën "Tanin", ku njoftohet për organizimin e kryengritjes dhe rrjedhën e ngjarjeve në vilajetet e Shkodrës dhe të Kosovës
Konstandinopojë, më 23 maj 1912 314

- 238 -

Informacion i ambasadës austro-hungareze në Romë, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, lidhur me një apel të "Organisation Nationale d'Albania"
Romë, më 23 maj 1912 315

- 239 -

Raport i autorizuar nga konsulli austro-hungarez në Durrës-Tiranë, Pollanz, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, ku njofton për qëndrimet e ndryshme ndaj kryengritjes, për shkallën e ndjenjës kombëtare në Kurbin dhe Tiranë dhe për zëvendësimin e mytesarifit në Tiranë
Durrës - Tiranë, më 24 maj 1912 316

- 240 -

Raport i atasheut ushtarak austro-hungarez në Stamboll, Pamianskowski, dërguar shefit të shtabit të përgjithshëm në Vjenë, në lidhje me situatën në Shqipëri dhe masat që ka marrë qeveria osmane në viset e kryengritjes
Konstandinopojë, më 24 maj 1912 318

- 241 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkup, dërguar eprorëve në Vjenë, ku njoftohet për lëvizjen e formacioneve osmane nga Stambolli për në Ferizaj
Shkup, më 24 maj 1912 319
- 242 -
Informacion i konsullit austro-hungarez në Selanik, Kral, dërguar ministrit të Punëve të Jashtme, kontit Berchtold në Vjenë, rreth pikëpamjeve të zyrtarëve të lartë osmanë për trajtimin e ngjarjeve në Shqipëri
Selanik, më 24 maj 1912 320
- 243 -
Raport i konsullit, Zambaur, dërguar kontit Berchtold, rreth veprimeve të reparteve osmane në vilajetin e Shkodrës, rreth përpjekjeve të peshkopëve të Leshit, të Sapës dhe të zyrës diplomatike austriake për qetësimin e kësaj situatë dhe rreth agjitacionit të Malit të Zi për organizimin e një kryengritjeje
Shkodër, më 24 maj 1912 322
- 244 -
Letër e Fadil pashë Toptanit, ku informon për aktivitetin e Ismail Qemalit, kontaktet e tij me Komitetin Ballkanik të Londrës, mundësitë për bisedime me Naldin, si dhe për përpjekjet e Fadilit për t'u takuar me Sherif Pashën dhe Aladro Kastriotin në të mirë të kryengritjes shqiptare
Paris, më 24 maj 1912 325
- 245 -
Relacion i ambasadorit austro-hungarez në Stamboll, Pallavicini, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, i cili njofton rreth bisedës që ka pasur me ministrin osman të Punëve të Jashtme, Asim Beun për ngjarjet në kufirin midis Zadrimës dhe Mirditës, si dhe për klerin katolik
Konstandinopojë, më 25 maj 1912 326
- 246 -
Informacion i ministrit Fuqplotë në Athinë, dërguar eprorëve në Vjenë, mbi gazetën "Esperini" dhe "Karteria", në të cilat bëhet përgjegjëse Austro-Hungaria për futjen e armëve dhe dhënien e ndihmës financiare për kryengritjen në Shqipëri
Athinë, më 25 maj 1912 327
- 247 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Janinë, Bilinski, dërguar ministrit të Jashtëm kontit Berchtold në Vjenë mbi botimin e një telegrami në gazetën "Esperini" që del në Athinë dhe rreth bisedës që ai ka zhvilluar me guvernatorin e përgjithshëm të vilajetit të Janinës për këtë shkrim
Janinë, më 25 maj 1912 328

- 248 -
Telegram i atasheut ushtarak austro-hungarez në Stamboll, dërguar autoriteteve në Vjenë, rreth lëvizjes së trupave osmane në Shqipëri
Konstandinopojë, më 25 maj 1912 329
- 249 -
Informacion i ambasadës austro-hungareze në Shën Peterburg, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, në lidhje me mendimin e përhapur në diplomacinë ruse se ngjarjet në Shqipëri nxiten nga Austro-Hungaria
Peterburg, më 25 maj 1912 330
- 250 -
Raport i ambasadës austro-hungareze në Stamboll, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, në të cilin informohet në lidhje me mendimet e ministrit të Brendshëm osman dhe përmbajtjen e një komunikate të qeverisë osmane rreth ngjarjeve në Shqipëri
Konstandinopojë, më 25 maj 1912 331
- 251 -
Përgënjeshtrimi i guvernatorit të Janinës në lidhje me lajmin e botuar në gazetën e Athinës "Esperini", 1 maj dhe revistën "Karteria", 2 maj 1912, për nxitjen nga Austro-Hungaria të kryengritjes shqiptare
Janinë, më 25 maj 1912 332
- 252 -
Informacion i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, drejtuar kontit Berchtold, në Vjenë në lidhje me dhënien e ndihmës financiare për botimin e gazetës "Drita" në Manastir.
Manastir, më 26 maj 1912 333
- 253 -
Informacioni i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, drejtuar ministrit të Jashtëm Berchtold në Vjenë, rreth buxhetit për ndërtimin e rrugëve në vilajetin e Manastirit
Manastir, më 26 maj 1912 334
- 254 -
Informacion i konsullit austro-hungarez, Halla, dërguar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, të cilin e njofton rreth ndarjes së re administrative në sanxhakun e Dibrës
Manastir, më 27 maj 1912 335
- 255 -
Telegram i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, të cilin e informon mbi çështjen e zgjedhjes së Basri Beut si

- deputet, lidhjeve të tij me krerët e kryengritjes në Kosovë dhe rreth marrëdhënieve mes shqiptarëve dhe krerëve bullgarë
Manastir, më 27 maj 1912 337
- 256 -
Telegram i këshilltarit austro-hungarez në Stamboll, Kolossa, dërguar, Vjenës, i cili njofton rreth përparimit të trupave osmane nga Ferizaj drejt Pejës dhe Gjakovës dhe për një sulm ndaj Drenicës
Pera, më 27 maj 1912 338
- 257 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur, dërguar kontit Berchtold, në lidhje me përmbajtjen e dorëshkrimit të Don Ernesto Koçit "Le tribu dell'Alta Albania" dhe kërkesën e tij që të ndihmohet me 600 korona
Shkodër, më 28 maj 1912 338
- 258 -
Raport i konsullit në Mitrovicë, Tahy, dërguar këshilltarit të Austro-Hungarisë në Stamboll, Franz Kolossa, lidhur me gjendjen në vilajetin e Kosovës, idenë e kryengritjes së përgjithshme në radhët e shqiptarëve, pozicionin e qeverisë osmane ndaj saj dhe për disa luftime midis shqiptarëve dhe trupave qeveritare
Mitrovicë, më 28 maj 1912 339
- 259 -
Raport i konsullit austro-hungarez në Manastir, Halla, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, i cili njofton vendet ku do të hapen shkollat në vilajetin e Manastirit, për shpenzimet
Manastir, më 28 maj 1912 341
- 260 -
Raport i ministrit Fuqiplotë austro-hungarez në Cetinë, Giesl, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, ku njoftohet për situatën në Shqipëri, kërkesat e shqiptarëve të Pejës dhe Gjakovës, si dhe gjendjen në Mal të Zi
Cetinë, më 28 maj 1912 342
- 261 -
Telegram i konsullatës austro-hungareze në Janinë, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme, në Vjenë, ku informon për një sulm mbi postën osmane në afërsi të Delvinës
Janinë, më 28 maj 1912 344
- 262 -
Relacion i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth dërguar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, të cilin e njofton rreth botimit të një artikulli të gazetës serbe "Vardar" dhe rreth mbërritjes në Shkup të dy të rinjve nga Austria
Shkup, më 29 maj 1912 344

- 263 -

Letër e Dervish Himës, dërguar Vjenës, ku informon për gjendjen e popullsisë në vilajetin e Janinës, për bisedën me disa nëpunës osman, për idenë e hapjes së një shkolle shqipe në Delvinë, si dhe për dërgimin e një delegacioni shqiptar në rast të thirrjes së një konference ndërkombëtare

Prevezë, më 29 maj 1912

345

- 264 -

Kërkesë e Dhomës së Tregtisë dhe të Industrisë në Vjenë, drejtuar Kristo Qiriazit, ku i kërkohet që të kthejë huanë prej 5000 koronash, të cilat Ministria e Tregtisë ia kishte dhënë për instalimin e një tipografie në Manastir

Vjenë, më 29 maj 1912

346

- 265 -

Raport i konsullit austro-hungarez Kral, dërguar Berchtold, në Vjenë, të cilin e njofton për dorëheqjen e Hysen Qazim pashës dhe mënyrën e administrimit të vilajetit

Selanik, më 29 maj 1912

347

- 266 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, ku informon për vrasjen e tre ushtarakëve osmanë nga një patrullë bullgare

Shkup, më 30 maj 1912

348

- 267 -

Informacion i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar kontit Berchtold, në Vjenë, të cilin e njofton se zëvendëskonsulli rus Emeljanov ka filluar punën e tij

Prizren, më 31 maj 1912

348

- 268 -

Telegram i konsullit austro-hungarez në Prizren, Prochaska, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, në lidhje me lëvizjen e trupave osmane nga Ferizaj për në Gjakovë

Prizren, më 31 maj 1912

349

- 269 -

Telegram dërguar këshilltarit të legatës në Stamboll, Franz Kolossa, me autorizim të konsullit austro-hungarez, Pollanz, ku informon se Basri Beu ka lidhur një besë me shqiptarë të Kthellës dhe matjanë në Dibër për të penguar ekspeditën osmane kundër Lezhës ose Matit

Tiranë - Durrës, më 31 maj 1912

349

- 270 -

Telegram i konsullatës austro-hungareze në Shkup, dërguar Ministrisë së Punëve të Jashtme në Vjenë, me të cilin lajmërohet për udhëtimin e një regjimenti osman nga Petriqi drejt Ferizajt
Shkup, më 31 maj 1912 350

- 271 -

Raport i konsullatës austro-hungareze, në Prizren, dërguar kontit Berchtold, ku njoftohet për nënshkrimin e një dokumenti nga kryepleqtë e qytetit dhe për nxitjen e fanatizmit fetar kundër të krishterëve
Prizren, më 31 maj 1912 351

- 272 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Shkodër, Zambaur dërguar kontit Berchtold, ku njoftohet për nisjen e Preng Bib Dodës në Stamboll, pozitën e tij në lidhje me autoritetet osmane, si dhe interesimin e tij për këtë çështje pranë ambasadave franceze dhe austro-hungareze
Shkodër, më 31 maj 1912 352

- 273 -

Raport i konsullit Halla, dërguar kontit Berchtold, lidhur me koncensionet që Fethi Pasha iu ka bërë kryengritësve në fshatin Homesh në Dibër, si dhe për përmbajtjen e një letre drejtuar Basri Beut për çështjen e zgjedhjeve dhe qëndrimin kundër Fethi Pashës për rizgjedhjen e Basri Beut si deputet i Dibrës
Manastir, më 31 maj 1912 353

- 274 -

Telegram i konsullit austro-hungarez, Prochaska, dërguar kontit Berchtold në Vjenë, lidhur me masat që ka marrë qeveria osmane për të ndaluar popullsinë e sanxhakut të Prizrenit që të jetë pjesë e kryengritjes dhe për një miting të mbajtur nga disa hoxhallarë kundër Austro-Hungarisë, Italisë dhe të krishterëve
Prizren, më 31 maj 1912 356

- 275 -

Telegram i Ministrisë së Punëve të Jashtme, dërguar konsullit Zambaur në Shkodër, në lidhje me interesin e Malit të Zi ndaj mbledhjes së shqiptarëve të veriut dhe këshillave që Austro-Hungaria i jep Perandorisë Osmane për shqiptarët
Vjenë, më 31 maj 1912 357

- 276 -

Informacion i nënkonsullit austro-hungarez në Durrës, Rudnay dërguar konsullit të përgjithshëm, i cili flet për ndërhyrjet e bëra nga Dom Nikollë Kaçorri, dhe situatën në vend
Durrës, maj 1912 358

- 277 -

Telegram i ambasadorit austro-hungarez Pallavicini, dërguar eprorëve në Vjenë, në lidhje me kontaktet që ai ka pasur me autoritete të larta osmane

Pera, maj 1912

358

- 278 -

Telegram i Ministrisë së Jashtme të Austro-Hungarisë, drejtuar ambasadorit Pallavicini në Stamboll, ku i kërkohet që të ndërhyjë pranë qeverisë osmane në lidhje me ndryshimet e organizimit territorial në rajonin e Mirditës

Vjenë, më 6 maj 1912

359

- 279 -

Një thirrje, që i drejtohet qeverisë evropiane në muajin maj, nga Nikolla Ivanaj dhe Simon Doda, në emër të Organizatës Kombëtare të Shqipërisë, ku kërkohet që të ndihmohen shqiptarët për të çliruar atdheun nga sundimi osman

Maj 1912

359

- 280 -

Raport i konsullit austro-hungarez në Shkup, Heimroth, dërguar ministrit të Jashtëm Berchtold, lidhur me vizitën e ministrit të Brendshëm osman në Kosovë

Shkup, 1912

362